

ZOMBOR ÉS VIDÉKE

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 12 korona
Fél évre . . . 6 korona
Negyed évre . . . 3 korona
Egyes szám 16 fillér

POLITIKAI LAP.

Felolós szerkesztő: * Szerkesztő:
OBLÁT KAROLY. * Dr. MÜLLER JÁNOS.

Szerkesztőség és kiadó-
hivatal: Zarándok u. 7.
☐ Telefon-szám: 174. ☐
Kéziratokat nem adunk vissza.

A napokban

olvasható volt, hogy a németek császárnéja külföldre viteti — bizonyára igen sok millió értéket jelentő — ékszereit, hogy azok ott eladásra kerülve, új pénzügy, még pedig aranypénz anyag jöjjön be az országba.

Amikor a háború elején voltunk, a mindenfelé beállott nagy dermedtséget hirtelen felváltotta egy eleven, liktető új élet; és míg eleinte a magyar nők, az idők komolyságához mérten, nemcsak egyszerűen jártak, hanem a tavalyi meg két év előtti eostume-jeiket viselték, az idő megváltoztatál — amit a horlicei áttörés utáni diadalsorozattal hozhatunk kapcsolatba — egyszerre nagyarányú fénylő, pompa, elegancia kezdett megnyilvánulni.

Más időkben minden ilyen forrongásszerű változás, mely a hazai kereskedelemre és iparra lendítőleg hat, üdvösnek tekinthető, a háborús állapot azonban a kormányhatalom részéről tilalmi rendelkezéseket vont maga után.

Miért ez a behozatali tilalom, különösen a fénylő cikkek tekintetében?

Ez az, amivel kapcsolatban devizáról szólunk.

És ha megmagyarázzuk, hogy a deviza-árfolyam a külföldi pénzürmék itteni árfolyamát jelenti; ha tudjuk, hogy pl. 100 márka 155-40 koronába kerül, akkor egyszerre nyilvánvaló lesz, miért váltak szükségessé a behozatali tilalmak bizonyos nélkülözhető cikkekre.

A behozatali tilalommal szemben áll azonban igen sok nélkülözhetetlen ipari cikkek behozatali szükségessége. Az ellenséges külföldtől teljesen elzárva, ezek a cikkek a szövetséges és a semleges államokból voltak behozandók.

A béke idején is így van. De akkor az árak kiserelése kölcsönös alapon alapul; a mi ipari cikkek szükségleteink behozatalával szemben állott a mi gazdasági termékeink kivitele. A háború idejében mi — a

blokádi következtében éhhalálra ítélve — ezekből a gazdasági termékeinkből nem igen vihettünk ki, mert szükségünk volt rá a magunk és hű szövetségeseink ellátása tekintetében.

A behozattal szemben nem állt tehát a kivitel és így bizonyos félrelegésnek kellett beállania: — a mi pénzünk árfolyama esett.

Ennek szabályozása végett vált szükségessé a deviza-központ felállítása és mivel ez központilag nem intézhető teljes sikerrel, a deviza-központnak az egész országban működő bizományosai — nagy pénzüntözetek és magán bankozégek — állanak a vidéki közönség rendelkezésére.

Ha tehát most külföldi árú bejő az ország területére, az érte járó pénz csak a deviza-központ útján lehet külföldre küldeni, mely a külföldre való pénz kiutalását — az okot és okát mérlegelve — meg is tagadhatja.

Igy kell valutánknak egyre javulni; így készíthető elő az út csökkent valutánk teljes helyreállítására.

Merész elképzelés hinni, hogy ez könnyedén sikerül. Még ha bekészönt is a minden kebelből sóvárogva várt béke, még akkor sem fog egyszerre megváltozni minden.

A haza minden polgárának vállalt együttműködése, sok lemondás, a német császárné nagyszerű tettehez méltó egyszerűség lesz szükséges ahhoz, hogy az anyagi csorba kiküszörülhető legyen!

És mindenekelőtt többtermelés!

Uj jelszó. Azért kell, hogy át megáthassa a szíveket. És érlelje tőtte, ne maradjon csupán jelszó!

Még csak felvilágosításul közöljük, minő szerepe van a deviza-központ bizományosainak. Mindenki a vidékről nem fordulhat a központ-hoz, azért a vidéken egyes bankozégek vannak megbízva a közvetítéssel. Ezek — meghatározott feltételek mellett — kötelesek a külföldi pénzt beváltani, illetőleg átutalásokat eszközölni. A jutalékok is meg van állapítva és így a közönség visszaéléseknek sines kitéve. Ha 100

márkának árfolyama 155-60 korona, úgy a bizományos díja 30 fillér levén, 155 kor. 30 fillért köteles fizetni 100 márkánként. Svájci pénznél a jutalék 50 fillér.

Sok minden nehezen megy a mai időkben. Sok kemény, de talán alaptalan kritika hallatszik.

De ne feledjük el: Ez a háború! Amint odakünn a lövészárkokban, úgy idehaza a front mögött is küzdünk férfiasan, tetterővel, bizalomtól és jó reményektől telve, míg újra érvényesülhet a szabad kereskedelem . . .

Szeles Jenő.

Közig. biz. ülés a városnál.

Zombor szab. kir. város közigazgatási bizottsága f. hó 10 én tartotta rendes havi ülését dr. Purgly Sándor főispán elnökelete alatt, melyen a bizottsági tagok szöpp számmal jelentek meg.

Dr. Danning er Adam útszi főorvos jelentését a közegészségügy állapotáról a következőkben adta elő:

Városunkban a közegészségügyi állapot e hó folyamán kielégítő volt. Kanyaró előfordult 1 esetben, halálozás nélkül, ronszó toroklob előfordult 1 esetben, 1 halálozással.

Ezen betegségek tovaírtedésének megátlására a szükséges intézkedések meglettek téve.

A városi kórháznak betegforgalma a következő volt: Pöl lett véve a kórházba 54 beteg, előző kóról maradt 53, ápolás alatt volt összesen 107 beteg. Ezek közül a kórházból el lett bocsájtva 59 beteg, meghalt 5, ápolás alatt maradt 43 beteg. A kórházba járó betegek száma 295. — A városi szegényházban 84 egyén részesül városi eltartásba.

Az iskolába járó gyermekek egészsége kedvező volt.

A népmozgalmi adatok kedvezőtlenek voltak, amennyiben 96 halálessel szemben 41 volt a született gyermekek száma. Az elhalt egyének kora: 0-1 éves korig = 11, 1-5 = 6, 5-20 = 7, 20-30 = 9, 30-40 = 7, 40-60 = 19, 60-80 = 25 és 80 éven túl 12 egyén.

Nevezetesebb halálokok a halottkém és a kezelő orvosok meghatározása szerint a következők:

I. Ragályos betegségben: ronszó toroklob 1 esetben.

II. Természetes halálokok: vele született gyengeség 1 esetben, rággöröcsök 5, bélhurut 3, tüdőgyulladás 9, tüdőgümökör

10, aggasztály 23 esetben. Egyéb termék szentes halálok 35 esetben. Külerország okozta halál nem volt.

Orvosrendőri szempontból meg lettek vizsgálva a piaci élelmi- és élvezeti czikkek, a piaci tej, kenyér, tojás és sajt kielégítő eredménnyel.

Vizsgálat tárgyát képezték továbbá néhány borbélyműhely, korcsmahelyiség és fűszerkereskedés, a melyekben a tisztaság ellen nem volt kifogás, csakis az egyik fűszerkereskedésben került fahéjpor elkobzás alá, mert keserű és az egészségre ártalmas volt és így a további eljárást végezték az I. fokú közegészségügyi hatóságnak lett átadva.

Ugyancsak meg lettek vizsgálva a vitézuteai Reffe féle, az Antal-uczai Bukta András-féle és a sztapári-úti Artézia szikviznyarak s mind a három helyen tisztasági és közbiztonsági követelményeknek, a melyek a helygimnásztéri rendelkezés elő vannak írva, elég van téve.

Orvosrendőri szempontból meg lettek vizsgálva a helybeli kéjtelepek, amely alkalommal 6 leány nemi betegség miatt a helybeli kórházba lett küldve.

Házasságra kelt párok száma 7.

Fodor Mihály kir. tanácsos pénzügyigazgató március havi jelentését a következőkben adta elő: Egyenes adókból befolyt összeg 25035 kor. 15 fill., haddíjban 108 kor., bélyeg- és jogilletékben 5871 kor. 98 fill., tanítói nyugdíjban 37 kor. 40 fill., országos betegpótlási pótdobban 1495 kor. 25 fill. Adófizetési halasztás I esetben engedélyezve lett.

Hogy történik a fölmentések revíziója.

A főispáni hivatalhoz megérkezett a fölmentések revíziójának részletes utasítása, amelyet az illetékes tényezők nyomban tanulmányozás alá vettek. Hogy mikor kezdődik meg a revízió munkája, még nincs eldöntve s e tekintetben csak akkor határoznak a helyi források, ha a revízióhoz szükséges nyomtatványok megérkeztek. Annyi bizonyos, hogy ez mielőbb be fog következni, mert május végére be kell fejezni a fölmentétek revízióját, ami nem is olyan egyszerű lesz, mint ahogy az első hírekből sejtethető volt.

Hogy miként fog történni a fölmentések revíziója, arra nézve illetékes helyről a következő érdekes felvilágosítást kaptuk:

Azok, akik valamely üzennél, vagy vállalatnál egyedül vannak fölmentve, a később meghatározott időben a polgármester előtt tartoznak majd jelentkezni fölmentési lapjukkal.

A polgármester vizsgálat alá veszi a fölmentés okait s meggyőződése szerint a nála jelentkezőket az alábbi négy kategóriába sorozza:

I. Pótlás nélkül nélkülözhető. (Azt jelenti, hogy a fölmentési ok megszűnt.)

II. Pótlás mellett nélkülözhető. (Az illetőre szükség van ugyan az üzemnél, vállalatnál, vagy intézménynél, de mással pótolható.)

III. Katonai részről adandó pótlással nélkülözhető. (Ahol a polgári hatóság nem tud gondoskodni a munkaerők pótlásáról, ott a katonai hatóság nyújt pótlást a segédszolgálatra beosztott s arra alkalmas egyének közül.)

IV. Teljesen nélkülözhetetlen.

Az elbírálás azonban mondja a részletes utasítás nem abból a szempontból történjék, hogy az illető felmentett szükség-e a vállalatnál, üzemnél, gazdaságban, vagy intézménynél, hanem hogy pótolhatatlan-e vagy sem? Az elbírálást az illető tényező személyes felelősséggel tartozik.

A polgármester az iratokkal átveszi a főispánhoz, aki újból revízió alá veszi a fölmentéseket s jogában áll a polgármester véleményét helyben hagyni, vagy azzal ellenkező álláspontra helyezkedni. Amennyiben a főispán nem tartja okvetlenül szükségesnek a fölmentés fenntartását, nyomban előterjesztést tesz a katonai hatóságnak az illető fölmentett azonnali behívására nézve.

A főispán revíziója után a fölmentések aktái a különböző szakminiszteriumba kerülnek, ahol újabb bírálat alá veszik azokat s átveszik végleges döntést végezt a honvédelmi miniszteriumhoz.

A kereskedelmi és ipari vállalatok alkalmazottait a kereskedelmi és iparkamáránál tartoznak bejelenteni. A kamara is az imént említett négy kategóriába sorozza a fölmentetteket s közvetlenül a kereskedelmi és pénzügyi miniszteriumokba terjeszti fel a kimutatásokat, ahonnan aztán újabb bírálat után átveszik végleges döntést végezt a honvédelmi miniszteriumba.

A zombori Városi Vöröskereszt-Egylet műkedvelő színelőadásai

melyek április hó 8-án vették kezdetüket és 15-én nyerneik befejezést, mind a mai napig állandóan telt ház előtt folytatódtak le. Páratlanul áll ez a műkedvelői előadások krónikájában. És hogy ez mégis de facto így van, csak azt igazolja, hogy a szervezés, rendezés és reklámozás feltételül elismerést érdemlő kezekben volt összpontosítva. De ez igazolja azt is, hogy a mi derék, kedves s mindenkor áldozatkész közönségünk soha, semikor sem vonja ki magát, ha jótékonydó, áldozatkész-ségről van szó. És most már örömmel és batrán állapíthatjuk meg, hogy ezen nemes áldozatkész-sége ellenében igazán élvezetes, a legszigorúbb bírálatot sziklaszilárdan megálló művészi előadásokban volt része. Ezen sorozatos előadásoknak megteremtője dr. Scheib Károly ügyvéd, a Vöröskereszt művészlelkű titkára volt, aki szívós, fáradtság nem ismerő lelkes buzgalommal dolgozott, agitált, kapacitált a végsőig. A szindarabok, kabarészmok rendezését, betanítását, a Gyulai-Könyves-Rácz-Berkovits féle négyes directórium (színész-és irógárda) végezte. Hogy milyen eredménnyel, azt az esténként felzúgó és szűnni nem akaró tapsviharok igazolják a legmeggyőzőbben. A kis zenekar, melyet bármelyik színház méltán megirigyelhetne, Pemsel karmester kitűnő vezetésével pompás, szép dolgokat produkált. Hát Landau táncmesterről mit mondjunk? Ez a művészi érzék ember olyan óriási munkát végzett a „Babatündér” című ballet betanításával, hogy azt pusztá szavakkal méltányolni csak meddő erőlködés volna. Az általános kritikánk ebbe a két szóba foglalható össze: fényes volt!

Április 8-án a „Kisasszony férje” cz. 3. felvonásos vígjáték került színre pompás,

összevágó előadásban. Gyulai Géza, miát Dorozsmy képviselő vitte a darabot az ő megbeszélte rutinos játékkal. Őt külön kiemelniük felesleges. Gyulai mindig jó és szívesen látjuk a műkedvelők élén, mint vérbéli színész. — Krieg Margitka mint Nelly érzelmesen és nagy kézziltséggel játszotta meg az utolsó Verebly leányt. Az ő szívből jövő, édes, meleg, csengő hangja mindenkor utat talál a szívekhez. — Butkovits Macza mint Gáthy néz, temperamentumos asszonyka volt, akiről elhihtük, hogy ő tartja a kormánygyeplőt a kezeskében. Butkovits Macza egyike a legkíválóbb műkedvelőknek. Sokoldalú tehetség és mindent kedvel. oadadással játszik. — Kamocsay Katóka bájos Tamásné volt. Kicsiny szerepében is pompásan megálta a helyét. — Zsófi szobaleány kis szerepében Konyovits Melánka ügyeskedett. Gáthy Annu ka piczi szerepét Duchon Mária mondta el hatór szívről. Lélekkel. A tőbi kis leány szereplők: Weil Rózsa, Teofilovits Vanda, Breuer Regina, Sándor Margit és Weisz Gizella, mind igen ügyesek, kedvesek voltak. Zamárdy Béni bátyánkat, az apóst, Hőcsészlavszky László játszotta meg jóízűen. — A peches Halmi Berci szerepében a mi mindenkor szívesen látott Rácz Jenőnk nevette meg a hálás közönséget. Rácz Jenő ha megszólal, nevetni kell, ha nem szól, akkor is nevetniük kell. Ő maga az eleven, egészséges komikum. — A Gyuri inas kis szerepében Körvlyesi Iván igyekezett megfélelőt produkálni. A Gáthy Pál földbirtokos személyiségét, Könyves Jenőt mint új színészembert, utóljára hagyta. Szinte csehbél színész, de egyike a legjóbbaknak, a kik a zombori színház deszkáira léptek. Egy kiváló, egy különleges tehetség, párosulva nagy intelligenciával. Egy sokoldalú tehetség, egy igazi szalon bonviván, egy szalon komikus és ha kell, hát drámai színész is. Gáthy Pál szerepét egy kiforrta tehetség erejével játszotta meg kifogástalanul. Már az első jelenetekben tisztában voltunk azzal, hogy Könyves Jenő egy nem mindennapi tehetség. Örülünk, hogy megismerhetjük és erősen reméljük, hogy nem fog tőlünk hamar búcsút venni.

Április 9-én és 10-én a „Babatündér” című ballet került bemutatásra. — Ez a ballet bemutató fölműlt mind a városunkunkat. Az amugy is bájos meséjű és zenéjű balletben a mi véghetetlenül bájos leánykáink valósággal brilliroztak. Mindannyian szépen, gyönyörűen táncoltak. Szeghő Tillike plasztikusán szép babatündér volt. Tánca tökéletes művészet. Kamocsay Katóka és Butkovits Macza tízes spanyol táncos babák voltak. Krieg Margitka és Baky József bájos rokokó pár voltak. Rinse Boriska, Pethő Dalma, Stróbl Bella és Pekánovits Margit gyönyörűen táncolták a magyar táncokat. Gunde Maja mint öreg kisasszony és mint dobozó baba elegánsan lejette a tizes táncot. László Etus, Moskovits Katinka és Friebert Irén mint japán babák bájosak voltak. Moskovits Aranka és Matrai Aranka fess tiroli kosztümben igazi kellemmel lejtették a ländlert. És véghetetlenül aranyosak voltak a kicsinyek: Magassy Miklós, Landau Rózsika, Balku Tamás, Moskovits Irma, nemkülönben a többi bájos, szép baba: Amann Erike, Hirmann Dóra, Högér Böske, Konyovits Melánka, Mérő Micsa, Friebert Juliska, Biebert Kató, László Ius

PAX

Hygienikus szivarkahüvelyek!

Sajánlatl tudjuk a T. elzaretelőz urakkal, hogy mindennemű anyag roppant megrágnak, a folytan kénytelenek voltunk a helyvi dobozánk árát egy burmaddal fel emelni.

1 KÖNYVECSKE (SODORNI VALÓ) „PAX” CIGARETTAPAPIR ÁRA 30 FILL. — „PAX” VÁLLALAT

és Rozgonyi Izca, Heisinger Aranka mint angol lady elfeledtette velünk, hogy ellenséges viszonyban vagyunk az angolokkal. És a férfi szereplők is mind kifogástalanosok voltak, élükön Rác Jenővel, aki a játékkereskedőt személyesítette. — A zenekar valóságilag remekelt. Az összejátéka kifogástalan volt. — Landau táncmester igazán mesterit produkált. Igazi művész a maga szakmájában. De feltétlen elismerést érdemel a zenekar minden egyes tagja és különösen Pemsel karmester. Egy igazi forró est volt, igazi fényes sikerrel. — A balletet megelőzőleg a „Tezca meg akar halni” és „Fuja a szél fuja” című aktuális jelenetek kerültek színre igen jó előadásban. Az elsőben Butkovits Maca egy pompás parasztlányként mutatott, aki erővel meg akar halni, de végre is a szerelem győz és hű párjával, Gyulai Gézával és a rőndér apjával, Maurer Nándorral, elmaszról hazá. — A második darab igen szép gondolat Háborus dolog. Egyszerű és megindító. Gyulai, Rossini, Könyves és Heisinger Aranka nagyon szépen játszották meg a jelenetet. Könyves az öreg zsidó kocsmáros alakját, aki elesett fiát erős hittel várja vissza, pompásan alakította. Megható volt Heisinger Aranka a paraszt menyecske szerepében, aki viszont gyermekének apját várja vissza és aki szintén ott esett el a véres harctéren.

Április 11-én kabaré volt. Harsogott a kacajról a nézőtér. Könyves Jenő mint konferáns és előadó egyformán elsőrangú volt. Smonczák és külön jelenetei, egy sokoldalú művészettség megnyilatkozásai voltak. Különösen a „Szociálista vezér” magánjelenete egy tökéletesség volt a maga nemében. — Heisinger Aranka Swimmer Rózája igen sikertelt volt. A „Mi van a jegyekkel” jelenetben Maurer és Rossini jól megérdemelt tapsot kaptak. A „Dániel ne bögi” jelenet harsogó kacajra ragadta a hallgatóságot. Ebben Gunde Maja és Rác Jenő bravurosat mutattak be. Igen sikerült volt „A libasor” című jelenet, melyet Berkovits Ernő irt ez alkalomra és a szereplőkkel együtt a függöny előtt meg kellett jelennie. Ebben a kedves, aktuális apróságban Butkovits Maca, Gunde Maja, továbbá Rác Jenő és Maurer Nándor mutattak be pompás alakokat. Zajos taps honorálta az ötletes kompozíciót. Zajos sikert aratott Máté Sándor, aki zengő baritonhangon gyönyörű dalokat énekelt, melyeket ő maga kísért zongorán. Két ráadásal is kellett neki szolgálni. Nagyon szép volt. Butkovits Maca mint dalnékesnő külön is szerepelt. Szépen és temperamentumosan énekelt. Ismételnie kellett. — Rác Jenő aktuális kuplékkal nevette meg a publikumot. — Befelezésül Kariathy Frigyesnek „A dráma” című jelenete következett. Ebben ugyancsak Rác Jenő és Könyves Jenő remekeltek, homéri kacaját faszakta. Úgyesen asszisztáltak nekik Rossini és Szokolai.

Pompás, élvezetes esték voltak. — Referánsokat a jövő lapzámban fogjuk befelejzeni.

Jámbor Béla.

HIREK

Dr. Frank Mihály kir. tanácsos.

Vármegyénk közigazgatásának egyik kiválóan jeles tudású, agilis, nagytevékenységű tagját érte királyi elismerés. Dr. Frank Mihály árvászeki elnököt Öfelsége a királyi kiváló érdemeinek elismeréseképpen királyi tanácsossá nevezte ki.

Örömmel regisztráljuk ezt a reánk és megyénk nézve egyaránt kitüntető hírt, mert ebben az igaz érdemnek, a kiváló szaktudásnak, a becstületes, őszint és nagykoncepziójú munkálkodásnak jól megérdemelt elismerést és jutalmat látjuk.

Dr. Frank Mihály mint vármegyei árvászeki elnök nagyarányú, a sablonosságtól teljesen eltérő munkásságát fejtett ki ezen pozíciójában, aki hívatását nem fojtotta bele a bürokratizmus zopfhálózatába, aki elnöki állását nem bástyázta körül a hivatalfőnöki góg misztikus, de annál visszataszítóbb védősövényével. hanem olyan nyírára emelte az árvászeket, mely a mai modern kor igényeinek mindenben megfelel. Dr. Frank nem aktabvár, hanem egy kiválóan tehetséges alkotó erő, akinek tudása, hívatottsága, fáradhatlan buzgalma nem engedi, hogy taposott ösvényeken járjon, hanem új irányt, új utakat keres, mert ezt követeli az ő lelkiismerete. — Mint szakiró, egyike a jelesebbeknek. És mindenekelőtt ember. egy véghetetlenül rokonszenves kartárs, egy jóléku főnök, aki alantasait nem szolgálataknak, hanem munkatársainak tekinti. Főléle férfi, lefelé emberbarát. Maga iránt szigorú, körültekintően, munkatársaival szemben elnéző, humanus.

A fejedelmi kegy ezuttal ismét vármegyénk legérdemesebbjeinek egyikét érte. A legmelegebben üdvözöljük az új királyi tanácsost, a vármegyei árvák igaz, jószágos, gondos atyját.

I. D.

* **A DMKE Zomborban.** Mint teljesen hittel érdemlő forrásból értesülünk, a Délmagyarországi Közművelődési Egyesület Zomborban, a Krónits palotát akarja megvásárolni, a melyben egy létesítendő internátuson kívül a Bács-Bodrog megyei Történelmi Társulat muzeumát, valamint a városi könyvtárat is oltajta elhelyezni. Mi eskis a legnagyobb örömmel üdvözölhetjük a DMKE-nek ezt a tervét, mely városunkra, ahol a kultura, fájdalom, nagyon apró lépésekkel halad, nem csak kihatással lesz. A leghöbben oltajtuk a terv sikeres kivitelét.

* **A zombori Sportegylet** értesíti a sportoló közönséget, hogy az általa fenntartott két teniszpályát, nem kímélve költséget, teljesen rendbe hozatta és így az a t. sportolók rendelkezésére áll. Bérenli szándékozik jelentkezhettek Jolánka Vilmos főmérnök úrnál, mint a Sportegylet vezető alelnökénél.

Lisztellatás biztosítása. Örvendetes hírként kell regisztrálnunk azt az értesítést, hogy a vármegyei listellatása ma is célszerűbb módon nyert megoldást. A Haditermény r. t. zombori kirendeltsége a legjobb igyekezettel azon van, hogy megszüntesse az eddigi rendszertelenségeket, melyek főként abban nyilvánultak meg, hogy egyes városok és községek nem a közeli vagy éppen helybeli malmokból nyerték listszükségletük kielégését. Így történetet meg, hogy Ujvidék csaknem éhezett, miatt közel száz waggon list fedült — talán éppen más városok részére az ujvidéki malmokban. Zombornak idegen helyről kellett kapnia a hatalmas henger-malom nagy készletei mellett listet. A Haditermény zombori kirendeltsége most belátva ennek az állapotnak tarthatatlanságát intézkedett, hogy lehetőleg mindenütt a helyi készletek fedezzék a szükségletet s egyáltalában a teherszállítás minél kevesebb megterhelésével s a legközelebbi malmokból kapja minden község is a maga listjét. Zombor, Szabadka, Ujvidék és Baja már a helyi malmok készleteiből kapnak.

* **Járás közigazgatási tisztviselői kitüntetése.** Ó Felsége a király dr. Balaton Gyula öbesei, Szemző Károly hódsgigi és Vojnits Máté bajai járási főszolgabiroknak a Ferenc József rend lovagkeresztjét, továbbá Kiss Gyula överbácsi, Berecz Károly gombosi, dr. Faller Alajos veprődi és dr. Sztárcsevits Jenő péterrévi községi jegyzőknek, a koronás aranyéremkeresztet adományozta.

* **Népfelkelő felmentettek jelentése.** Az 1867. évtől 1871. évig bezárólag terjedő időben született s a népfelkelési tényleges szolgálat alól felmentett összes népfelkelésre kötelezettek felmentési jogcímüknek igazolása végett, folyó hó 20-ig felmentési okmányokkal együtt a rendőrségnél személyesen megjelenni tartoznak. Az elkészen jelentkezők jelentkezése figyelembe nem fog vétetni s csapatstükük be fognak vonatni.

* **Mennyit adtunk a természetnek?** A vármegyei alispán legutóbbi jelentése szerint Bácska az ország és a hadserég élelmeikkel való ellátásában a megyében termelt 3 millió 443 ezer mm. gabonából 2 millió 547 mm. gabont szolgáltatott be a rekvirálások során. A 2 millió 260 ezer mázsa tengeriből pedig 1 millió 105 ezer mázsa. A beszolgáltatott mennyiség Bácskát az első helyre teszi a vármegyék között.

* **A papirhiány és az iskolai értesítők.** A kultuszminiszter a papirhiány miatt elrendelte, hogy a középiskolai értesítők lehető rövid terjedelemben jelenjenek meg. Elmarad az értekezés, a tananyag részletes felmutatása, a szertárak és könyvtárak gyarapításánál is csak a fontosabb adatokat kell közölni, a gyűjtések nyugtázásánál is takarékoskodni kell a helyet.

* **Nyugdíjazott orvos.** Dr. Szász István öbesei orvost, tb. járásorvost, a vármegye legutóbbi gyűlése — saját kérelmére — betegsége folytán nyugdíjazta.

* **Nem lesz petroleum.** Május 1-től szeptemberig nem lesz petroleumunk. A közlelmezési ügyosztály közli, hogy a kereskedelmi miniszter R. 16549/1917. sz. rendelete értelmében folyó évi május, június, július és augusztus hónapokban előreláthatólag nem fog magánvilágítási cölakra világító köölg rendelkezésre állni s ezért figyelmezteti a közönséget, hogy világitási cölakra szolgáló egyéb anyag beszerzéséről gondoskodjék.

* **Katasztrófa a Dunán.** Ahogy a fővárosi napilapok is már megírták, április hó 11-én hajnalban Budapest alatt, Nagytétény táján, a Dunagözhajózási Társaság „Zrínyi” nevű személyszállító hajó előreszébe, melyen circa 600 utas utazott, a Ferenc Csatorna Gözhajózási Részvény Társaság — és nem a Ferenc Csatorna Részvény Társulat, mint ahogy a fővárosi lapok tévesen írták — „Victoria” vontatógöze belefördött és dőlőlag több szegény utas ember életét vesztette. A vizgálat folyamában van. A „Victoria” gözős kapitánya Chmely Antal, régi, hű szolgálja a Ferenc Csatorna Gözhajózásnak és gyakorlott, vérbeli hajósemer. Illetékes helyről felkértek annak konstatálására, hogy a Ferenc Csatorna Részvény Társulat és a Ferenc Csatorna Gözhajózási Részvény Társaság, két teljesen különálló vállalat. Az előbbi, kizárólag a Ferenc csatornabáni hajózást intézi, míg az utóbbi társaság, a melyet tulajdonképpen a katasztrófa érint, a nagy folyamokon vállal és teljesít vontatási fuvarokat.

* **Ezer korona** jutalmat tűzött ki a vármegye, melyet az az orvos fog kapni, akinek működési területén a gyermek halandóság legnagyobb csökkenést fog mutatni.

(**Kúp Gyula és Társa ca. kir. udvari szállítók, Szeged.** Délmagyarország legnagyobb női divatruház, mely páratlan hírnevét annak köszönheti, hogy a legvalasztékosabb igényeket is kielégítő meglepő divatházában úgy a legújabb modellek, mint az árúk sokasága költségkímélésben és izlésben megérdemli a vasuti közlekedés által való hozzájutást, a n. é. közönség tudomására hozza, hogy az összes női divatújítások, kész női köpenyek, impregnált selyem köpe-

